

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci žalobce **JUDr. A. K.**, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, náměstka ministra vnitra ze dne 9. 12. 2003, čj. OSZ-27-54/OM-F1-2003, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 5 Ca 276/2005, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 12. 2005, č. j. 5 Ca 276/2005 - 82,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobci **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný podal včas kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 12. 2005 č. j. 5 Ca 276/2005 - 82, kterým bylo zrušeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, náměstka ministra vnitra, ze dne 9. 12. 2003 čj. OSZ-27-54/OM-F1-2003, věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení a bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení.

Dosavadní průběh řízení v této věci lze rekapitulovat takto:

Žalobce se žalobou podanou u Vrchního soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 10. 2002 čj. OSZ-2-46/OM-VI-2002, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 4. 9. 2002 čj. OSZ-51616-15/VD-Pi-2002, kterým bylo určeno, že žalobci zanikne dnem 30. 10. 2002 nárok na příspěvek za službu ve výši 9893 Kč, a to proto, že podle ust. § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky (dále jen „zákon

č. 186/1992 Sb.“) nenáleží příspěvek za službu ode dne vzniku nároku na starobní důchod. Vznik nároku na důchod je upraven v ust. § 54 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Nejde o vznik nároku na výplatu důchodu ve smyslu odstavce 2 tohoto ustanovení. V případě žalobce od 31. 10. 2002 nedojde k souběhu nároku na starobní důchod a na příspěvek za službu, protože nárok na starobní důchod podle ust. 74 a 29 citovaného zákona uvedeným dnem vznikne a nárok na příspěvek za službu dnem 30. 10. 2002 zanikne. V důsledku toho nemůže dojít k souběhu. Ust. § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb. upravuje zánik nároku na příspěvek za službu, zatímco ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. upravuje právo volby výplaty příspěvku za službu při souběhu nároku na příspěvek za službu a na důchod a neupravuje uplatnění nároku na starobní důchod.

Žalobce v žalobě zejména namítl, že se žalovaný srozumitelným způsobem nevypořádal s právní argumentací obsaženou v jeho odvolání. Žalovaný spojuje vznik nároku na příspěvek za službu s pouhým splněním podmínek nároku na starobní důchod podle § 54 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ale takový výklad je v rozporu s ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. Samo splnění podmínek nároku na starobní důchod není spojeno s dalšími důsledky, protože teprve po uplatnění žádosti o tuto dávku podle § 54 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., při splnění podmínek nároku na dávku a její výplatu, se může stát pojištěnec jejím poživitelem. Tomu odpovídá i právní úprava obsažená v ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb., která umožňuje, aby poživatel příspěvku za službu volil mezi dalším pobíráním příspěvku a uplatněním nároku na důchod. Svou volbu vyjádřil žalobce již podáním ze dne 9. 9. 2002. Výklad podaný správními orgány by vedl k eliminaci tohoto ustanovení, neboť splnění věkové podmínky pro vznik nároku na důchod je právní událostí, kterou nelze vůlí ovlivnit, a volbu by tak nebylo vůbec možno provést. Vzhledem k tomu, že ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. výslovně uvádí, že při souběhu nároku na příspěvek a na starobní důchod náleží oprávněnému podle jeho volby buď příspěvek nebo důchod, není zřejmé, na jaké případy by se podle žalovaného toto ustanovení vztahovalo.

Nejvyšší správní soud, který věc převzal a dokončil podle ust. § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), rozsudkem ze dne 17. 9. 2003 č. j. 5 A 156/2002 - 25 napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro nepřezkoumatelnost a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění zejména uvedl, že žalovaný se nevypořádal s otázkou vztahu ust. § 116 odst. 4 a § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb., jejichž znění nasvědčuje vzájemnému rozporu, a zcela akceptoval ust. § 116 odst. 4 tohoto zákona. Soud označil za nepřesvědčivé tvrzení žalovaného, že žalobci dne 30. 10. 2002 zanikl nárok na příspěvek za službu, což vylučuje souběh, který by mohl nastat až 31. 10. 2002, aniž by uvedl, na základě jakého ustanovení právního předpisu k tomuto závěru dospěl a navíc přitom zcela ignoroval skutečnost, že žalobce přípisem ze dne 9. 9. 2002 sdělil žalovanému, že neuplatněním nároku na starobní důchod nedojde k naplnění ust. § 116 odst. 4 citovaného zákona a že zvolil i nadále příspěvek za službu.

Žalovaný pak vydal dne 9. 12. 2003 pod čj. OSZ-27-54/OM-FI-2003 nové rozhodnutí, jímž odvolání jako nedůvodné zamítl a napadené rozhodnutí v celém rozsahu potvrdil. V odůvodnění zejména uvedl, že vznik nároku na důchod je upraven v ust. § 54 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., podle něhož nárok na důchod vzniká dnem splnění podmínek stanovených tímto zákonem, tedy nikoli v případě starobního důchodu podle ust. § 29 zákona č. 155/1995 Sb. uplatněním žádosti o důchod. Pojištěnec má nárok na starobní důchod podle ust. § 29 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., jestliže získal dobu pojištění nejméně 25 let a dosáhl aspoň věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod. Žalobci vznikl nárok na starobní důchod dnem 31. 10. 2002 v 55 letech věku. Podle ust. § 29 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. žalobce tak splnil tímto dnem podmínky pro nárok na starobní důchod, neboť získal předepsanou dobu pojištění a zároveň dosáhl věku potřebného pro vznik nároku

na starobní důchod. Vznik nároku na tento typ starobního důchodu nelze vůlí ovlivnit, vyplývá ze splnění podmínek zákona.

Vznik nároku na výplatu důchodu upravuje ust. § 54 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. Z něj vyplývá, že uplatněním žádosti o starobní důchod žalobci nevznikne nárok na starobní důchod, který již vznikl splněním podmínek zákona č. 155/1995 Sb. již dnem 31. 10. 2002. Uplatněním žádosti o starobní důchod nelze stanovit datum vzniku nároku na starobní důchod podle ust. § 29 zákona č. 155/1995 Sb., žádostí o důchod pojištěnec uplatňuje své nároky na výplatu důchodu. Skutečnost, že žalobce nepožádal o starobní důchod, nemá vliv na stanovení jeho data vzniku nároku na starobní důchod.

Ust. § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb. stanoví vznik nároku na příspěvek za službu ode dne vzniku nároku na starobní důchod, nestanoví však zánik nároku na příspěvek za službu ode dne vzniku nároku na výplatu starobního důchodu. Ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. neupravuje způsob uplatnění nároku na výplatu starobního důchodu, upravuje právo zvolit výplatu buď příspěvku za službu nebo důchodu za současného trvání nároku na příspěvek a na starobní důchod. V případě žalobce nedošlo od 31. 10. 2002 k souběhu nároku na příspěvek za službu a nároku na starobní důchod (nárok na starobní důchod vznikl dnem 31. 10. 2002 a nárok na příspěvek za službu dnem 30. 10. 2002 zanikl). Proto žalobce nemá právo na výplatu jedné z uvedených dávek. Skutečnost, že žalobce podáním ze dne 9. 9. 2002 požádal o další poskytování příspěvku za službu, není pro posuzování věcné správnosti rozhodnutí ředitele odboru sociálního zabezpečení ze dne 4. 9. 2002 rozhodná.

Žalovaný nemohl konstatovat rozpor mezi ust. § 116 odst. 4 a § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. Nejvyšší správní soud se v rozsudku ze dne 17. 9. 2003 č. j. 5 A 156/2002 - 25 nevyjádřil k meritu věci a nevyslovil závazný právní názor o tom, že by žalobci příspěvek za službu od 31. 10. 2002 náležel. Pokud Nejvyšší správní soud v odůvodnění tohoto rozsudku uvedl, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, protože se žalovaný nevypořádal s námitkou žalobce o vztahu obou shora uvedených ustanovení zákona č. 186/1992 Sb., pak žalovaný v odůvodnění tohoto rozhodnutí použil podrobnější a přesnější argumentaci. Žalovaný nemohl považovat za odvolání podání žalobce ze dne 9. 9. 2002.

Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalobu u Městského soudu v Praze a domáhal se jeho zrušení. Namítl, že správní orgány zjistily řádně skutečný stav věci, nesprávně však věc posoudily po právní stránce. Pochybily především při výkladu ust. § 116 odst. 4 a § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. Žalovaný nerespektoval závazný právní názor Nejvyššího správního soudu obsažený v rozsudku ze dne 17. 9. 2003 č. j. 5 A 156/2002 - 25 a neřídil se pokyny v něm obsaženými. Napadené rozhodnutí žalovaného nejen že neobsahuje odpovědi na otázky uvedené v tomto rozsudku, ale ve svém vyznění je ještě méně srozumitelné než rozhodnutí předchozí. Opětovně není zřejmé, proč podle názoru žalovaného nárok na příspěvek za službu zanikl, a to dokonce ke dni 30. 10. 2002; rovněž tak není zřejmé, na jaké případy by se podle názoru žalovaného, při jím provedeném výkladu ust. § 116 odst. 4, ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. vztahovalo.

Za zcela nesrozumitelné považoval žalobce sdělení správního orgánu o tom, že za odvolání nemohlo být považováno jeho podání ze dne 9. 9. 2002, neboť bylo zpracováno přede dnem doručení prvoinstančního správního rozhodnutí. Toto podání bylo provedením volby ve smyslu ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb., jako odvolání nebylo označeno a není zřejmé, z čeho správní orgán dovodil, že by snad jako odvolání bylo zamýšleno.

K věci samé žalobce uvedl, že příspěvek za službu mu byl přiznán od 1. 1. 1994 a ke dni 30. 10. 2002 činila jeho výše 9893 Kč. Nárok na starobní důchod mu podle ust. § 29 zákona č. 155/1995 Sb. ve spojení s ust. § 74 tohoto zákona vznikl dne 31. 10. 2002. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí, které v tomto směru navazuje na odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně, vyplývá, že správní orgán spojuje zánik nároku na příspěvek za službu

s pouhým splněním podmínek nároku na starobní důchod podle ust. § 54 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Takový výklad je v rozporu s ust. § 118 odst. 2 zákona č. 196/1992 Sb. Samo splnění podmínek nároku na starobní důchod podle ust. § 54 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. není spojeno s dalšími právními důsledky; teprve po uplatnění žádosti o tuto dávku při splnění podmínek nároku na dávku a její výplatu se může stát pojištěnec jejím poživitelem. V rozhodnutí o žádosti pak správní orgán autoritativně stvrzuje, že ke vzniku nároku na dávku skutečně došlo (deklaratorní rozhodnutí) a přiznává tuto dávku od požadovaného data k výplatě (konstitutivní rozhodnutí). Tomu odpovídá i právní úprava uvedená v ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb., která umožňuje provést poživateli příspěvku za službu volbu mezi dalším pobíráním příspěvku a uplatněním nároku na starobní důchod. Tuto volbu žalobce provedl podáním ze dne 9.9.2002. Zánik nároku na příspěvek za službu podle ust. § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb. tedy nelze spojovat s pouhým splněním podmínek nároku na důchod podle ust. § 54 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ale se splněním podmínek ust. § 54 odst. 2 tohoto zákona. Opačný výklad by vedl k eliminaci ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb., neboť splnění věkové podmínky pro vznik nároku na důchod je právní událostí, kterou nelze vůlí ovlivnit, a volbu by tak nebylo možno provést.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s platnou právní úpravou i s právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 17. 9. 2003 č. j. 5 A 156/2002 - 25. Rozhodnutí žalovaného nebylo totiž tímto rozsudkem zrušeno pro nezákonnost, nýbrž pro nepřezkoumatelnost. Nové rozhodnutí již obsahuje podrobné odůvodnění.

Právní názor žalobce o zániku nároku za příspěvek za službu je zcela mylný a ničím nepodložený, což žalovaný blíže odůvodnil. Jinou věcí je podle žalovaného teoretická úvaha, zda v době vydání napadeného rozhodnutí mohlo vůbec k souběhu příspěvku za službu a starobního důchodu dojít a zda bylo výše zmiňované ustanovení v této části, pokud jde o starobní důchod, aplikovatelné. „Dojdeme-li k logickému závěru, že nikoli,“ pak se nabízí úvaha, zda v legislativním procesu při změně ust. § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb., jehož původní znění spojovalo zánik nároku na příspěvek za službu s dosažením věku 60 let, nemělo být vypuštěno slovo „starobní“, jež se takto jeví jako jakýsi relikt z předchozí úpravy, kdy souběh obou dávek byl možný. Taková úvaha je však podle názoru žalovaného pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí nadbytečná, neboť správní orgán aplikující zákon není zákonodárným sborem zákon schvalujícím.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 31. 8. 2004 č. j. 5 Ca 8/2004 - 29 rozhodl tak, že rozhodnutí Ministerstva vnitra, náměstka ministra vnitra, ze dne 9. 12. 2003 čj. OSZ-27-54/OM-F1-2003 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení. Bylo rovněž rozhodnuto o náhradě nákladů řízení.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Žalovaný setrval na tom, že uvedený zákon aplikoval správně a jediným možným způsobem a naopak výklad Městského soudu v Praze v napadeném rozsudku je zcela nesprávný a nezákonný, protože soud nutí žalovaného, aby aplikoval ustanovení o souběhu dvou dávek starobního důchodu a příspěvku za službu, ačkoli k souběhu těchto dávek vůbec nedošlo a zákonné podmínky pro jeho aplikaci nenastaly. Činí tak zcela svévolným rozšiřujícím výkladem ust. § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb., když tvrdí, že zánik nároku na příspěvek za službu nelze spojovat s pouhým splněním podmínek ust. § 54 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., nýbrž i se splněním podmínek pro jeho výplatu. Odůvodňovat takovou svévoli faktem, že ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. nelze, pokud jde o starobní

důchod, v praxi aplikovat, protože při takovéto úpravě (na rozdíl od předchozího znění zákona, které stanovovalo věkovou hranici), je zcela neadekvátní. Má-li právní předpis nějakou „vadu“, vzniklou v daném případě patrně opomenutím vypustit slovo „starobní“ při novele ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb., pak to není věcí státního orgánu aplikujícího tento právní předpis, nýbrž příslušného zákonodárného sboru, který má učinit nápravu, popř. Ústavního soudu, který může zrušit ustanovení právního předpisu, jež podle jeho názoru odporuje Ústavě. V žádném případě nelze takový stav „řešit“ porušováním zákonů a nejzákladnějších pravidel aplikace právních předpisů soudem, který nutí správní orgán, aby použil ustanovení zákona, jehož podmínky nebyly naplněny. Takovýto „výklad“ prováděný v posuzovaném případě soudem, pokládá žalovaný za zcela zásadní průlom při aplikaci právních předpisů, jež může mít velmi zhoubné důsledky v právní praxi a znamenat navíc negativní dopady na státní rozpočet.

Navíc Městský soud v Praze takto nezákonně rozhodl bez toho, že by ve věci nařídil jednání, a neumožnil tak účastníkům se projednání věci zúčastnit a hájit své zájmy v tomto řízení. Pro porušení ust. § 76 odst. 3 s. ř. s. vykazuje řízení před soudem takovou vadu, která má za následek nezákonné rozhodnutí poškozující žalovaného.

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 26. 10. 2005 č. j. 3 As 47/2004 - 63 rozhodl, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2004 č. j. 5 Ca 8/2004 - 29 se zrušuje a věc se mu vrací k dalšímu řízení.

Důvodem tohoto rozhodnutí bylo zjištění, že žalovaný v řízení před Městským soudem v Praze ve stanovené lhůtě sdělil soudu, že nesouhlasí s rozhodnutím ve věci samé bez jednání a požaduje, aby ve věci bylo nařízeno jednání. Městský soud v Praze však tento požadavek nerespektoval a ve věci rozhodl bez jednání. V řízení proto došlo k vadě, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

Městský soud v Praze ve věci nařídil jednání na den 14. 12. 2005, jehož se zúčastnil pověřený zaměstnanec žalovaného; žalobce svoji neúčast omluvil. Pověřený zaměstnanec žalovaného navrhl, aby žaloba byla zamítnuta, což blíže do protokolu odůvodnil.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 14. 12. 2005 č. j. 5 Ca 276/2005 - 82 zrušil rozhodnutí Ministerstva vnitra, náměstka ministra vnitra, ze dne 9. 12. 2003 čj. OSZ-27-54/OM-F1-2003 a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Rozhodl rovněž o náhradě nákladů řízení.

V odůvodnění soud v podstatě uvedl, že z porovnání znění ust. § 116 odst. a § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. je zřejmé, že mezi těmito ustanoveními je rozpor, neboť podle § 116 odst. 4 příspěvek nenáleží ode dne vzniku nároku na starobní důchod, ust. § 118 odst. 2 však souběh nároku na příspěvek a na starobní důchod předpokládá a pro tento případ dává oprávněnému právo volby jedné z těchto dávek. To, že znění těchto dvou ustanovení nasvědčuje vzájemnému rozporu, konstatoval již Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 17. 9. 2003 č. j. 5 A 156/2002 - 25, jímž zrušil předchozí rozhodnutí žalovaného a vytkl mu, že se nevypořádal s otázkou vzájemného vztahu těchto ustanovení a zcela akceptoval ust. § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb. Žalovaný v novém rozhodnutí, které je předmětem soudního přezkumu, uvedl, že nemohl konstatovat rozpor mezi těmito ustanoveními a opět aplikoval ust. § 116 odst. 4 s odůvodněním, že ust. § 118 odst. 2 neupravuje způsob uplatnění nároku na výplatu starobního důchodu, ale upravuje právo zvolit výplatu buď příspěvku za službu nebo důchodu za současného trvání nároku na příspěvek a na starobní důchod. Přes výslovné konstatování Nejvyššího správního soudu, že za nepřesvědčivé je nutno označit tvrzení žalovaného, že žalobci dne 30. 10. 2002 zanikl nárok na příspěvek za službu, což vylučuje souběh, který by mohl nastat až dne 31. 10. 2002, aniž žalovaný uvedl, na základě jakého ustanovení právního předpisu k tomuto závěru dospěl,

zopakoval žalovaný toto tvrzení opět bez jakékoli bližší argumentace v novém rozhodnutí znovu. Soud proto žalovanému nepřisvědčil v tom, že v odůvodnění nového rozhodnutí použil podrobnější a přesnější argumentaci. I toto nové rozhodnutí žalovaného, které je předmětem soudního přezkumu, má stejné vady jako předchozí rozhodnutí zrušené Nejvyšším správním soudem pro nepřezkoumatelnost. Vzhledem k tomu, že žalovaný opakovaně setrvává na stanovisku, že na věc dopadá pouze ust. § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb. a že teoretická úvaha, zda k souběhu nároku na příspěvek a na starobní důchod vůbec může dojít, nemá pro jeho rozhodování žádný význam, není na místě rozhodnutí žalovaného opakovaně rušit pro nepřezkoumatelnost, ale je třeba se vyjádřit k podstatě věci.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že zánik nároku na příspěvek je nutno posuzovat podle příslušného ustanovení a tím je jediné ust. § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb. Znění tohoto ustanovení je zcela jednoznačné, neboť stanoví, že příspěvek za službu nenáleží ode dne vzniku nároku na starobní důchod. Znamená to, že nárok na jednu dávku zaniká dnem, kdy vzniká nárok na jinou dávku sociálního zabezpečení. K tomuto tvrzení žalovaného soud uvedl, že je-li dnem vzniku nároku žalobce na starobní důchod den 31. 10. 2002, pak by měl téhož dne zaniknout jeho nárok na příspěvek. V rozporu s tímto vlastním tvrzením, tj. s tvrzením, že nárok na jednu dávku zaniká dnem, kdy vzniká nárok na jinou dávku sociálního zabezpečení, však žalovaný bez bližší argumentace v odůvodnění napadeného rozhodnutí činí závěr, že nárok žalobce na příspěvek zanikl již dnem 30. 10. 2002. Konstatováním, že nárok žalobce na příspěvek zanikl dnem 30. 10. 2002 pak žalovaný dospívá k závěru, že ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. týkající se souběhu nároku na příspěvek a na starobní důchod nemůže být, a to nejen v souzené věci, aplikovatelné. Protože ust. § 118 odst. 2 není aplikovatelné, nelze podle názoru žalovaného jím vydanému rozhodnutí nic vytknout. Teoretickou úvahu o neaplikovatelnosti § 118 odst. 2, pokud jde o starobní důchod, považuje žalovaný za nadbytečnou, neboť není orgánem zákonodárným, schvalujícím zákon. Má-li právní předpis nějakou „vadu“, vzniklou v daném případě patrně opomenutím vypustit slovo „starobní“ při novele ust. § 118 odst. 2, pak to není věcí státního orgánu aplikujícího tento právní předpis, nýbrž příslušného zákonodárského sboru, který má činit nápravu, popř. Ústavního soudu, jak uvedl žalovaný v kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31.8.2004. V doplnění kasační stížnosti žalovaný doplnil argumentaci tvrzením, že ust. § 118 odst. 2 dopadá nepochybně na případy souběhu nároku na příspěvek a na předčasný starobní důchod. Žalovaný tvrdí, že žalobce měl v období od 31. 10. 1999 do 30. 10. 2002 možnost uplatnit právo volby nároku na starobní důchod podle ust. § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

Žádný z těchto argumentů nepovažuje Městský soud v Praze za správný.

Jestliže žalovaný ust. § 116 odst. 4 vykládá tak, že nárok na příspěvek zaniká v den, který předchází dni, kdy vzniká nárok na starobní důchod, pak nemůže k souběhu těchto nároků nikdy dojít, a to ani v případě tzv. předčasněho důchodu, kdy je za den vzniku nároku na starobní důchod považován den, od něhož je tento důchod přiznán (§ 31 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.). V případě tohoto důchodu může sice pojištěnec den vzniku nároku na starobní důchod ovlivnit, neboť je vázán na podání žádosti o přiznání tohoto důchodu a nikoliv na právní událost, kterou nelze vůlí ovlivnit, jak je tomu v případě starobního důchodu podle § 29 zákona č. 155/1995 Sb., ale ani v tomto případě by však při výkladu žalovaného nenastala situace předpokládaná v ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb., tedy souběh nároku na příspěvek a nároku na starobní důchod.

Podle názoru Městského soudu v Praze je základem sporu otázka, zda lze považovat za správný právní názor žalovaného, že teoretická úvaha o neaplikovatelnosti § 118 odst. 2 v případě starobního důchodu není pro státní orgán aplikující zákon podstatná, neboť se jedná o chybu zákonodárce. S tímto názorem Městský soud v Praze nesouhlasí. Povinností žalovaného je aplikovat platný a účinný zákon a vykládat jeho ustanovení ve vzájemné souvislosti. Ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. předpokládá souběh nároku

na příspěvek a na starobní důchod a dává oprávněnému právo volby mezi těmito dávkami. Nelze proto vyložit ust. § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb. tak, aby v zákoně předpokládaná situace – souběh nároku příspěvek a na starobní důchod – vůbec nemohla nastat. Podle názoru soudu vznikne-li poživateli příspěvku nárok na starobní důchod, je oprávněn provést volbu mezi příspěvkem a starobním důchodem. Starobní důchod si oprávněný zvolí podáním žádosti o přiznání nebo vyplácení důchodu. Jsou-li splněny podmínky nároku na starobní důchod i na jeho výplatu a oprávněný podáním žádosti o důchod zvolí starobní důchod, zanikne jeho nárok na příspěvek a volbu již nelze opakovat. Zvolí-li oprávněný příspěvek, může o starobní důchod požádat i později, neboť to žádný zákon nevylučuje.

Protože podle názoru Městského soudu v Praze nelze ignorovat zákonem dané právo volby mezi nárokem na příspěvek a na starobní důchod s odůvodněním, že se jedná o chybu zákonodárce, zrušil soud napadené rozhodnutí podle ust. § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost a podle odst. 4 téhož ustanovení věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný podal kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Žalovaný dále vytkl Městskému soudu v Praze, že se neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Kasační stížnost je nesystematická a argumenty se v ní opakují. Lze však shrnout, že kasační stížnost obsahuje tyto stížnostní body:

- 1) Napadený rozsudek je nezákonný a tato nezákonnost spočívá v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Žalovaný odkazuje na materiál „Komentář vývoje právní úpravy nároku na příspěvek za službu a nároku na výplatu příspěvku za službu podle zákona č. 186/1992 Sb.“, z něhož vyplývá, že ust. § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb. v případě žalobce stanoví den, od kterého příspěvek za službu nenáleží (31. 10. 2002). Ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. pak stanoví, že při souběhu nároku na příspěvek za službu s nárokem na starobní, plný invalidní nebo částečný invalidní důchod náleží oprávněnému podle jeho volby buď příspěvek, nebo důchod. Rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 12. 2003 bylo přezkoumáno rozhodnutí správního orgánu I. stupně, podle kterého žalobci dnem 30. 10. 2002 zanikl nárok na příspěvek za službu. Ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. nebylo správními orgány I. a II. stupně aplikováno a není z tohoto důvodu uvedeno ve výroku ani v odůvodnění těchto rozhodnutí (§ 124 zákona č. 186/1992 Sb.). Žalobce měl za dobu od 31. 10. 1999 do 30. 10. 2002 nárok na starobní důchod podle ust. § 31 zákona č. 155/1995 Sb., v této době došlo u žalobce k souběhu nároku na příspěvek za službu a na starobní důchod. Za den vzniku nároku na starobní důchod se podle ust. § 31 odst. 2 věty druhé zákona č. 155/1995 Sb. považuje den, od něhož je tento důchod přiznán. Starobní důchod nemůže být přiznán bez předepsané písemné žádosti o důchod a žalobce o starobní důchod v uvedené době nepožádal. Právo volby ve smyslu ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. tak v případě žalobce zůstalo nevyužito a nebylo vůbec realizováno. Pokud žalobce podáním ze dne 9. 9. 2002, v době po vydání deklaratorního rozhodnutí ve věcech služebního poměru o zániku nároku ve věcech služebního poměru, zvolil výplatu příspěvku po 30. 10. 2002, pak na základě takové volby nemohl vzniknout nový nárok na příspěvek za službu ve smyslu ust. § 116 odst. 1 nebo 2 zákona č. 186/1992 Sb. a nemohla být ani od 31. 10. 2002 uvolněna výplata nenáležícího příspěvku za službu.

V napadeném rozsudku se v rozporu s gramatickým, systematickým i historickým výkladem zákona č. 186/1992 Sb. bez bližšího vysvětlení tvrdí, že mezi zněním ust. § 116 odst. 4 a § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. je rozpor. Z tohoto rozporu

soud vyvodil, že ust. § 116 odst. 4 nemá být v případě žalobce vůbec aplikováno, což nelze považovat za právní názor.

Městský soud v Praze nerozlišuje instituty dne vzniku nároku na starobní důchod a vzniku nároku na výplatu starobního důchodu. Namísto přezkoumání správnosti rozhodnutí ve věcech služebního poměru, podle kterého příspěvek za službu žalobci nenáleží ode dne 31. 10. 1992, „je soud v rozporu se zákonem“, když podle jeho názoru aplikované ust. § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb. de iure neexistuje a v případě žalobce nemůže být ani aplikováno.

Shrnutí právního názoru uvedeného v rozsudku formulací „vznikne-li poživateli příspěvku nárok na starobní důchod, je oprávněn provést volbu mezi příspěvkem a starobním důchodem...Jsou-li splněny podmínky nároku na starobní důchod i na jeho výplatu a oprávněný podáním žádosti o důchod zvolí starobní důchod, zanikne jeho nárok na příspěvek a volbu již nelze opakovat“ je nutno považovat za jednoznačné porušení ust. § 116 odst. 3 a 4 zákona č. 186/1992 Sb. a s takovým výkladem žalovaný zásadně nesouhlasí.

- 2) Zcela mimo realitu a skutečný průběh předchozího řízení je tvrzení v napadeném rozsudku, že „základem sporu je otázka, zda lze považovat za správný právní názor žalovaného, že teoretická úvaha o neaplikovatelnosti § 118 odst. 2 zákona v případě starobního důchodu není pro státní orgán aplikující zákon podstatná, neboť se jedná o chybu zákonodárce.“ Žalovaný v předchozím řízení neuplatnil „teoretickou úvahu o neaplikovatelnosti § 118 odst. 2 zákona v případě starobního důchodu.“ Žalovaný naopak na případu žalobce prakticky vyložil okolnosti případné aplikace ust. § 118 odst. 2 za předpokladu, že by žalobce podal žádost o starobní důchod k určitému datu spadajícímu do období od 31. 10. 1999 do 30. 10. 2002 a došlo by k souběhu nároků uvedených v ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. Tzv. chyby zákonodárce se žalovaný nedovolává v rozhodnutí správního orgánu I. stupně ani správního orgánu II. stupně, ani v jiné relevantní písemnosti. Zmínku o „vadě“ právního předpisu obsahuje kasační stížnost žalovaného ze dne 22. 9. 2004 proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2004 č. j. 5 Ca 8/2004 - 29. Tato kasační stížnost však již byla vyřízena Nejvyšším správním soudem a podle názoru žalovaného nelze tímto názorem argumentovat v napadeném rozsudku, protože nejde o názor žalovaného uvedený v přezkoumávaném rozhodnutí. Žalovaný nepoukazuje na „vady“ právních předpisů, nýbrž ustanovení platných a účinných právních předpisů v jejich vzájemné souvislosti v jednotlivých případech aplikuje.
- 3) Žalovaný považuje napadený rozsudek z hlediska závaznosti právního názoru pro správní orgány za nepřezkoumatelný, přičemž tato nepřezkoumatelnost spočívá v naprosté nesrozumitelnosti rozhodnutí soudu. V důsledku ignorování obsahu přednesu žalovaného při jednání dne 14. 12. 2005 jde o vadu řízení před soudem, která měla za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.
- 4) Akceptování právního názoru Městského soudu v Praze by vneslo chaos do celé organizace sociálního zabezpečení příslušníků bezpečnostních sborů podle zákona č. 582/1991 Sb., do posuzování nároků na dávky důchodového pojištění podle zákona č. 155/1995 Sb. i do koordinace sociálního zabezpečení v zemích Evropské unie podle Nařízení Rady (EEC) 1408/71 o aplikaci soustav sociálního zabezpečení na osoby zaměstnané, samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství. Akceptování názoru Městského soudu v Praze by způsobilo dodatečné výdaje ve státním rozpočtu – rozpočtové kapitole Ministerstva vnitra, neboť nejde jen o případ žalobce, ale o všechny případy zániku nároku na příspěvek za službu

za dobu od 1. 1. 1971. Ust. § 113 odst. 3 zákona č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti, totiž s účinností od 1. 1. 1971 upravovalo volbu nároku na výplatu jedné ze dvou dávek v souběhu obdobně tak, jak je tomu v ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. Tyto všechny případy zániku nároku na příspěvek za službu by v návaznosti na napadený rozsudek musely být přezkoumány.

Žalovaný znovu opakuje, že by nemohla být uplatňována ani pravidla koordinace sociálního zabezpečení vázaná na splnění dob pojištění, např. podle čl. 45 až 51a Nařízení Rady (EEC) 1408/71. Komunitární nařízení je přitom v České republice přímo aplikovatelné bez ohledu na vnitrostátní zákon.

Žalovaný dále upozorňuje, že při výkladu ust. § 116 a 118 zákona č. 186/1992 Sb., jak jej provedl Městský soud v Praze v napadeném rozsudku, by například bývalí příslušníci Státní bezpečnosti, jimž byla od 1. 4. 1995 podle čl. I bodu 2 zákona č. 33/1995 Sb. zastavena výplata příspěvku za službu po vyloučení doby služby ve složkách Státní bezpečnosti na úseku s kontrarozvědným nebo rozvědným zařazením, po dni vzniku nároku na starobní důchod realizovali volbu nároku za příspěvek za službu, a tento příspěvek by jim byl vyplácen namísto starobního důchodu.

Případné přijetí výkladu uvedeného v napadeném rozsudku by v praxi znamenalo nemožnost spolupráce orgánů sociálního zabezpečení podle ust. § 9 zákona č. 582/1991 Sb. a finanční nároky na státní rozpočet v řádu miliard Kč ročně, diskriminovalo by pojištěnce orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra při posuzování podmínek nároku na dávky důchodového pojištění a ohrozilo by koordinaci sociálního zabezpečení v Evropské unii.

- 5) Při jednání, které Městský soud v Praze nařídil dne 14. 12. 2005 poté, kdy jeho předchozí rozsudek byl zrušen Nejvyšším správním soudem rozsudkem ze dne 26. 10. 2005 č. j. 3 As 47/2004 - 63, nebyly prováděny žalobcem ani Městským soudem v Praze žádné důkazy. Materiál, který předložil žalovaný při tomto jednání, aby vysvětlil vzájemný aplikační vztah mezi ust. § 116 odst. 4 a § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb., Městský soud v Praze „v rozsudku ani nezaznamenal“, natož aby aplikaci těchto ustanovení zákona v jejich vzájemné souvislosti v případě žalobce sám vyložil.

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 17. 9. 2003 č. j. 5 A 156/2002 - 25 zrušil předchozí rozhodnutí žalovaného pro vady řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, když konstatoval, že se žalovaný nevypořádal s otázkou vzájemného vztahu ust. § 116 odst. 4 a § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. Městský soud v Praze tento názor nepřipustně posunul do výkladu zákona, že znění obou ustanovení zákona nenaspovídá vzájemnému rozporu, ale že tato ustanovení ve vzájemném rozporu ve skutečnosti jsou. Právním názorem Nejvyššího správního soudu z roku 2003 nebylo, že by žalobci náležel příspěvek za službu po vzniku jeho nároku na starobní důchod. Právní názor Městského soudu Praze se tak dostal do rozporu s právním názorem Nejvyššího správního soudu i se zákonem č. 186/1992 Sb.

Žalovaný navrhl, aby napadený rozsudek Městského soudu v Praze byl zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

Nad rámec kasační stížnosti žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud podle ust. § 12 odst. 3 s. ř. s. zaujal závazné stanovisko (pozn. soudu: správně „usnesl se na zásadním usnesení“) k výkladu ust. § 116 odst. 4 a § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. Návrh odůvodnil tím, že před krajskými soudy bylo v několika případech již zahájeno přezkoumání rozhodnutí odvolacího orgánu Ministerstva vnitra ve věcech důchodového pojištění

na základě žalob bývalých příslušníků bezpečnostních sborů, kteří se domáhají přiznání starobního důchodu „volbou“ podle ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. ve výši příspěvku za službu naposledy vypláceného ke dni zániku nároku na příspěvek za službu. Proto žalovaný navrhl, aby v zájmu zákonného a jednotného rozhodování správních orgánů při své rozhodovací činnosti Nejvyšší správní soud zaujal shora uvedené závazné stanovisko ve vztahu k předpisům o důchodovém pojištění, o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ke komunitárnímu právu a také k rozhodování správních orgánů v působnosti ministerstev spravedlnosti, financí, obrany a práce a sociálních věcí.

Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí. Poukázal na to, že ač kasační stížnost má devět stran textu, je nesrozumitelná a zavádějící, poukazuje se v ní na celý systém sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, nikoli na případ týkající se jeho sporu se žalovaným. Žalovaný se opět nepřezkoumatelným způsobem a nesrozumitelně vypořádává s výkladem ust. § 116 odst. 4 a § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. a vztahu těchto dvou ustanovení, tak jako je tomu i v jeho rozhodnutích ze dne 24. 10. 2002 a 9. 12. 2003. Předmětem sporu mezi účastníky je právě výklad ust. § 116 odst. 4 a § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb.

Žalobce se zcela ztotožnil s právním názorem vysloveným v napadeném rozsudku, resp. i v předchozím rozsudku Městského soudu v Praze. V těchto rozsudcích soud vyložil obě shora uvedená ustanovení a jejich vztah logicky a správně, v souladu s právním názorem žalobce. Protože výklad žalobce a žalovaného, pokud jde o aplikaci těchto dvou ustanovení zákona č. 186/1992 Sb. je od počátku zcela rozdílný, je na nezávislém soudu, aby tento výklad provedl on.

Nejvyšší správní soud, vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.), posoudil jednotlivé body kasační stížnosti takto:

K bodu č. 1):

V projednávané věci je klíčovou otázkou vztah ust. § 116 odst. 4 a § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. a jejich výklad ve vzájemné souvislosti.

Podle ust. § 116 odst. 4 tohoto zákona příspěvek za službu nenáleží ode dne vzniku nároku na starobní důchod.

Podle ust. § 118 odst. 2 tohoto zákona při souběhu nároku na příspěvek a na starobní, plný invalidní nebo částečný invalidní důchod náleží oprávněnému podle jeho volby buď příspěvek, nebo důchod.

Nejvyšší správní soud v předchozí části tohoto rozsudku podrobně popsal průběh řízení i jednotlivé argumenty účastníků řízení. Z hlediska argumentů shrnutých v tomto bodu kasační stížnosti jde v podstatě o posouzení otázky, zda lze považovat za správný a zákonný právní názor žalovaného, který poprvé vyjádřil v doplňku kasační stížnosti ze dne 26. 10. 2004 a opakuje jej v nyní podané kasační stížnosti, a sice, že k souběhu nároku na starobní důchod a na příspěvek za službu může dojít a oprávněný může uplatnit právo volby ve smyslu ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb., ale pouze v případě tzv. předčasného starobního důchodu (§ 31 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb.).

Nejvyšší správní soud především poukazuje na to, že zákon č. 155/1995 Sb. v ust. § 4 odst. 1 písm. a) zná pouze jeden druh starobního důchodu, lhotejno zda nárok vznikne podle § 29, 30 nebo 31 tohoto zákona. Jestliže tedy ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. stanoví, že oprávněnému při souběhu nároku na příspěvek a na starobní důchod podle jeho volby náleží buď příspěvek, nebo důchod, nelze považovat výklad zužující aplikaci tohoto

ustanovení pouze na případy tzv. předčasného starobního důchodu, za zákonný. Tento výklad nedává odpověď na otázku, jak má (může) své právo volby realizovat ten, kdo nežádá o předčasný starobní důchod, i když ust. § 118 odst. 2 mu toto právo nepochybně poskytuje.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná, že nárok na příspěvek za službu podle žalovaného měl žalobci zaniknout dnem 30. 10. 2002, tedy jeden den před vznikem nároku na starobní důchod. Žalovaný v průběhu řízení nikdy nevysvětlil, na základě jakého ustanovení k tomuto závěru dospěl. Je nutno dát za pravdu napadenému rozsudku, když uvádí, že jestliže žalovaný ust. § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb. vykládá tak, že nárok na příspěvek zaniká dnem, který předchází dni, kdy vzniká nárok na starobní důchod, pak nemůže k souběhu nároků dojít nikdy, a to ani v případě předčasného starobního důchodu, kdy je za den vzniku nároku na starobní důchod považován den, od něhož je tento důchod přiznán (§ 31 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.). Argumentace žalovaného je nekonzistentní i z toho důvodu, že ust. § 116 odst. a § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. platí v dnešním znění již od 1. 1. 1993, zatímco zákon č. 155/1995 Sb., upravující nárok na starobní důchod před dosažením důchodového věku podle ust. §31 nabyl účinnosti až dne 1. 1. 1996. I z toho je zřejmé, že právo volby mezi příspěvkem a starobním důchodem není omezeno jen na tento typ předčasného starobního důchodu.

K bodu č. 2):

Tvrzení žalovaného, že tzv. chyby zákonodárce se nedovolává v rozhodnutí správního orgánu I. stupně ani správního orgánu II. stupně, ani v jiné relevantní písemnosti, není pravdivé. Žalovaný uvádí, že zmínku o vadě právního předpisu obsahuje jeho kasační stížnost ze dne 22. 9. 2004 proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2004 č. j. 5 Ca 8/2004 - 29.

Ani toto tvrzení není pravdivé. Žalovaný se tzv. chyby zákonodárce dovolává již ve vyjádření k žalobě ze dne 29. 3. 2004, které bylo Městskému soudu v Praze doručeno dne 1. 4. 2004 (č.l. 23 soudního spisu). K tomuto vyjádření byl žalovaný vyzván Městským soudem v Praze výzvou ze dne 8. 3. 2004 ve smyslu ust. § 74 odst. 1 s. ř. s. („Předseda senátu...současně uloží žalovanému, aby nejdéle ve dvouměsíční lhůtě předložil správní spisy a své vyjádření k žalobě.“).

V napadeném rozsudku Městský soud v Praze konstatoval vyjádření žalovaného k žalobě a v jeho rámci uvedl též to, co žalovaný ve vyjádření sdělil k tzv. vadě právního předpisu.

Vyjádření žalovaného k žalobě je třeba považovat za dostatečně relevantní písemnost, kterou se soud musí zabývat.

K bodu č. 3):

Nejvyšší správní soud se neztotožňuje s námitkou žalovaného, která nebyla konkretizována, o nepřezkoumatelnosti, která spočívá v naprosté nesrozumitelnosti napadeného rozhodnutí. O tom, že rozhodnutí je srozumitelné, ostatně svědčí i tato obsáhlá kasační stížnost, v níž žalovaný s právním názorem Městského soudu v Praze polemizuje a argumentuje proti němu.

K bodu č. 4):

Nejvyšší správní soud nesouhlasí s tvrzením, že akceptování právního názoru Městského soudu v Praze by vneslo chaos do koordinace sociálního zabezpečení v zemích

Evropské unie podle Nařízení Rady (EEC) 1408/71 o aplikaci soustav sociálního zabezpečení na osoby zaměstnané, samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství.

Problematika, kterou řešil v napadeném rozsudku Městský soud v Praze, se nedotýká působnosti shora uvedeného Nařízení, které jinak, jak žalovaný na jiném místě správně uvádí, má obecnou závaznost a je bezprostředně použitelné v každém členském státě (čl. 249 odst. 2 Smlouvy o založení ES). Žalovaný ostatně ani nenaznačil, v čem by měl onen chaos spočívat.

Obavy žalovaného z miliardových nároků na státní rozpočet, z nutnosti přezkoumat všechny případy zániku příspěvku za službu včetně případů bývalých příslušníků Státní bezpečnosti zařazených na kontrarozvědném nebo rozvědném úseku, považuje Nejvyšší správní soud za neodůvodněné, nehledě na to, že tyto obavy nelze podřadit pod žádný z důvodů kasační stížnosti podle ust. § 103 odst. 1 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud uveřejnil pod č. 895/2006 Sb. NSS rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 14. 3. 2006 č. j. 63 Cad 30/2005 - 18, podle něhož právo provést volbu mezi nárokem na příspěvek za službu a nárokem na starobní důchod podle ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. nemůže být úspěšně uplatněno v řízení o nároku na starobní důchod, vedeném podle zákona č. 155/1995 Sb., ve kterém takové právo volby není upraveno.

K námitce, že přijetí výkladu v napadeném rozsudku by v praxi znamenalo nemožnost spolupráce orgánů sociálního zabezpečení podle ust. § 9 zákona č. 582/1991 Sb., se nelze vyjádřit, protože žalovaný vůbec neuvedl, v čem by měla tato nemožnost spočívat. Opět je nutno upozornit, že takovou námitku nelze podřadit pod žádný z důvodů kasační stížnosti podle ust. § 103 odst. 1 s. ř. s.

K bodu č. 5):

Není jasné, jaké námitky vlastně žalovaný vznáší proti průběhu jednání, které se ve věci uskutečnilo dne 14. 12. 2005. K tvrzení, že při něm žalobcem nebyly prováděny žádné důkazy, se poukazuje na ust. § 52 odst. 1 s. ř. s., z něhož vyplývá, že důkazy při jednání provádí soud. Jak vyplývá z obsahu protokolu o tomto jednání, soud konstatoval napadené rozhodnutí a obsah správního spisu. Pověřený zaměstnanec žalovaného se pak k věci vyjádřil a předložil „Komentář vývoje právní úpravy nároku na příspěvek za službu a nároku na výplatu příspěvku za službu podle zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky“, který je ve spisu založen jako č.l. 75-79. Proti obsahu protokolu nebyly vzneseny žádné námitky.

Tvrzení žalovaného, že právní názor Městského soudu v Praze se dostal do rozporu s právním názorem Nejvyššího správního soudu, není důvodné.

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 17. 9. 2003 č. j. 5 A 156/2002 - 25 zrušil rozhodnutí žalovaného pro vady řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, když konstatoval, že žalovaný se nevypořádal s otázkou vzájemného vztahu ust. § 116 odst. 4 a § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. Tento rozsudek pro žalovaného vyslovil povinnost v novém rozhodnutí respektovat právní názor Nejvyššího správního soudu a vypořádat se se vzájemným vztahem těchto ustanovení.

Žalovaný má pravdu v tom, že právním názorem Nejvyššího správního soudu ve shora uvedeném rozsudku nebylo, že by žalobci náležel příspěvek za službu po vzniku jeho nároku na starobní důchod. Vzhledem k tomu, že tehdy napadené rozhodnutí žalovaného Nejvyšší správní soud shledal nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, nemohl vyslovit „meritorní“ právní názor.

V odůvodnění nového rozhodnutí, které žalovaný vydal po zrušení předchozího rozhodnutí Nejvyšším správním soudem, bylo uvedeno, že „odvolací orgán v odůvodnění nového rozhodnutí použil podrobnější a přesnější argumentaci“. K tomu Městský soud v Praze v odůvodnění napadeného rozsudku správně uvedl, že „soud nemůže přisvědčit žalovanému, že v odůvodnění nového rozhodnutí použil podrobnější a přesnější argumentaci. I toto nové rozhodnutí žalovaného, které je nyní předmětem soudního přezkumu, má stejné vady jako předchozí rozhodnutí žalovaného zrušené Nejvyšším správním soudem pro nepřezkoumatelnost. Vzhledem k tomu, že žalovaný opakovaně setrvává na stanovisku, že na věc dopadá pouze ustanovení § 116 odst. 4 zákona a že teoretická úvaha, zda k souběhu nároku na příspěvek a na starobní důchod vůbec může dojít, nemá pro jeho rozhodování žádný význam, však dle názoru soudu není na místě rozhodnutí žalovaného opakovaně rušit pro nepřezkoumatelnost, ale je třeba se vyjádřit k podstatě věci.“

Městský soud v Praze v této pasáži výstižně vyjádřil podstatu věci týkající se procesního postupu soudu ve správním soudnictví. Rozhodně nelze souhlasit s tvrzením žalovaného, že Městský soud v Praze shora uvedený právní názor Nejvyššího správního soudu „nepřípustně posunul do výkladu zákona“, protože soudy ve správním soudnictví jsou povolány právě k tomu, ve svých rozhodnutích prováděly výklad zákona, který je pro správní orgány závazný.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že Městský soud v Praze rozhodl v souladu se zákonem a v řízení neshledal vady namítané v kasační stížnosti. Proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti vychází z ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nebyl ve věci úspěšný a žalobci podle obsahu spisu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

Nad rámec rozhodnutí o kasační stížnosti senát Nejvyššího správního soudu uvádí, že nehledává důvody k tomu, aby se v zájmu zákonného a jednotného rozhodování správních orgánů měl Nejvyšší správní soud postupem stanoveným v soudním řádu správním usnést na zásadním usnesení (§ 12 odst. 3 s. ř. s.), protože považuje rozsudek Městského soudu v Praze spolu s tímto svým rozsudkem za dostačující právní instrument pro zákonné a jednotné rozhodování správních orgánů v této právní oblasti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. srpna 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

